

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН,
УПРАВЛІННЯ І БІЗНЕСУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, МАРКЕТИНГУ І ТУР ИЗМУ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
та тематика контрольних робіт для студентів заочної форми
навчання

з дисципліни	ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
для студентів	СВІТОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ
підготовки	1 курсу
галузі знань	першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності	07 Управління і адміністрування, 29 Міжнародні відносини
освітньо-професійної програми	073 Менеджмент, 292 Міжнародні економічні відносини
факультету	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, Міжнародний бізнес Міжнародних економічних відносин управління і бізнесу

Методичні рекомендації та тематика контрольних робіт для студентів заочної форми навчання з дисципліни «Основи наукових досліджень світових економічних процесів» підготовки фахівців на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент, 292 Міжнародні економічні відносини, ОПП «Менеджмент ЗЕД» та «Міжнародний бізнес».

РОЗРОБНИК: Пляскіна А.І., к.е.н., доцент кафедри менеджменту, маркетингу і туризму

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту, маркетингу і туризму

Протокол № 7 від «14» січня 2025 року

Завідувач кафедри

Руслан НАБОКА

Узгоджено з навчально-методичним відділом

Реєстраційний номер № 44/035-28.01.25

Вступ

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень світових економічних процесів» є озброєння студентів методологією та методикою наукових досліджень у галузі зовнішньоекономічної діяльності, формування навичок самостійного мислення та здатності розуміти категорії, закони; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

Компетентності, що набуваються в результаті вивчення дисципліни:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту зовнішньоекономічної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності:

- ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

- ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

- ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

- ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципів неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності:

- ФК9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

- ФК20. Здатність планувати та реалізовувати наукові дослідження зі стадії постановки задачі до оцінювання та представлення отриманих даних проінформованій аудиторії.

Результати навчання, які формуються в процесі викладання дисципліни:

- ПРН2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

- ПРН16. Здатність демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

- ПРН17. Здатність виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

- ПРН 29. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів не доброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.

Мета контрольної роботи, її місце у викладанні дисципліни

Навчальним планом університету передбачається написання студентами контрольної роботи з дисципліни «Основи наукових досліджень світових економічних процесів», у якій необхідно дослідити актуальні теоретичні і практичні проблеми наукових досліджень. При цьому теоретичні положення повинні висвітлюватися в тісному зв'язку із сучасною практикою і задачами господарювання в Україні.

Метою контрольної роботи є:

- систематизація і закріплення теоретичних знань студентів за основними розділами курсу досліджуваної дисципліни;

- придбання знань і практичних навичок всебічного аналізу наукового дослідження в умовах ринкових економічних відносин в Україні;

• уміння робити обґрунтовані висновки, формулювати і розробляти конкретні пропозиції.

Контрольна робота, як форма навчального процесу, дозволить підготувати студентів до виконання дипломної роботи, а саме: набуті і розвинути навички роботи зі спеціальною економічною літературою, методична і фактична даними, здатність логічно і чітко викладати свої думки, уміння творчо застосовувати теоретичні положення для оцінки конкретних явищ.

У процесі підготовки контрольної роботи необхідно:

1. Цілком розкрити тему роботи на основі глибокого вивчення закордонної і вітчизняної економічної літератури.

2. Самостійно вивчити і проаналізувати звітну, статистичну й іншу інформацію в конкретний момент часу або в динаміці.

3. Виявити стійкі зв'язки, співвідношення, закономірності і зміни явищ, що спостерігаються у динаміці за визначений період.

4. Узагальнити зібраний матеріал, дати короткий аналіз і розробити пропозиції з метою поліпшення наукової діяльності.

У контрольній роботі повинні бути присутні наступні елементи наукової творчості:

- наводяться новітні фактичні і статистичні дані, нормативні і методичні документи, законодавчі акти;
- виконується аналіз різних підходів до тих або інших проблем;
- самостійно складаються таблиці, схеми, графіки, діаграми і т.д.;
- самостійно формулюються проблеми, задачі, висновки і т.д.

Структура контрольної роботи та вимоги до її оформлення

Для кращого засвоєння теоретичної частини курсу і застосування отриманих знань на практиці слухачами-заочниками виконується одна контрольна робота, яка є складовою частиною навчального процесу, активною формою самостійної роботи студента. У зміст контрольної роботи входять 5

тестових завдань, 2 завдання, 1 кросворд, а також обов'язкове написання 1 науково-дослідної роботи.

У тестуванні правильна відповідь тільки одна. В завданні необхідно розкрити питання, дати повну обґрунтовану відповідь на 10 сторінок з обов'язковим використанням джерел (навести в кінці завдання). На кросворди надати відповіді, вписуючи в кожен клітинку (по буквах) вірну відповідь. Науково-дослідна робота формується у повному її обсязі.

Таблиця варіантів контрольних завдань наводиться нижче. Варіант слід вибирати за списком академічної групи, який надається деканатом.

Таблиця 1

Варіанти завдань контрольної роботи

Варіант	№№ тестів	№№ завдання	Кросворд	НДР
1	1, 3, 5, 7, 15	1, 15	1	Реферат
2	2, 9, 13, 16, 20	10, 20	2	Анотація
3	4, 6, 8, 10, 17	13, 26	3	Виписка
4	11, 14, 21, 24, 27	37, 47	4	Реферат
5	1, 5, 9, 12, 14	6, 25	5	Анотація
6	7, 15, 19, 21, 28	43, 49	6	Виписка
7	2, 4, 6, 10, 13	2, 16	1	Реферат
8	11, 17, 20, 22, 26	38, 50	2	Анотація
9	3, 12, 16, 20, 24	4, 18	3	Виписка
10	1, 4, 8, 13, 18	31, 41	4	Реферат
11	5, 9, 14, 19, 23	3, 14	5	Анотація
12	2, 3, 6, 7, 10	33, 44	6	Виписка
13	24, 29, 33, 18, 17	5, 17	1	Реферат
14	1, 8, 17, 20, 23	33, 42	2	Анотація
15	4, 7, 11, 15, 19	7, 12	3	Виписка
16	2, 6, 10, 16, 21	34, 46	4	Реферат
17	3, 5, 9, 12, 13	8, 11	5	Анотація
18	1, 4, 7, 10, 18	36, 48	6	Виписка
19	2, 8, 11, 15, 19	9, 19	1	Реферат
20	3, 5, 9, 17, 20,	40, 46	2	Анотація
21	6, 12, 14, 16, 21	1, 26	3	Виписка
22	4, 10, 13, 22, 24	6, 34	4	Реферат
23	1, 5, 9, 12, 15, 19	10, 29	5	Анотація
24	3, 8, 13, 17, 23, 30	13, 30	6	Виписка
25	2, 6, 7, 11, 14, 16	9, 24	1	Реферат

Порядок зарахування контрольної роботи

Слухач заочної форми навчання враховується допущеним до заліку, коли виконана та захищена контрольна робота з дисципліни.

Підсумковий контроль (залік) проводиться під час екзаменаційної сесії у письмовій формі за контрольними завданнями з дисципліни, які вимагають теоретичні та практичні задачі.

Зміст завдання

Тестування

1.Науково-дослідницька діяльність - це:

- а) процес, що вивчає основні поняття певної науки;
- б) інтелектуальна праця, спрямована на придбання знань, умінь та навичок;
- в) сфера людської діяльності, спрямована на вироблення нових знань про природу, суспільство і мислення.

2.Мета науки - це:

- а) вивчати, досліджувати, вести науковий пошук;
- б) розвиток системи наукових знань, її удосконалення, систематизація та апробація;
- в) пізнання законів розвитку природи та суспільства, їх впливу на предмети та явища, їх властивості та відносини, котре здійснюється за допомогою логічного та абстрактного мислення.

3.У структурі наукової теорії категорії - це:

- а) твердження (судження), що приймаються науковою теорією як істинні, хоча вірність їх не доведена;
- б) істинні положення, що приймаються без логічного доказу, в силу їх безпосередньої переконаності;
- в) загальні та фундаментальні поняття, що відображають найбільш суттєві, загальні якості явищ дійсності.

4.У структурі наукової теорії принципи - це:

- а) процес мислення, що об'єднує послідовність двох та більше суджень, у результаті чого з'являється нове судження;

- б) вихідні положення будь-якої теорії, учення, науки або світогляду;
- в) висловлена думка, у якій відображене ставлення до її змісту, істинності або хибності.

5. У структурі наукової теорії умовивід - це:

- а) процес мислення, що об'єднує послідовність двох та більше суджень, у результаті чого з'являється нове судження;
- б) суттєві та необхідні відношення між явищами, що відображають загальні зв'язки та мають об'єктивний характер;
- в) вихідні положення будь-якої теорії, учення, науки або світогляду.

6. Розташуйте у логічній послідовності рівні науково-дослідної роботи:

- а) прогностичний - науково-дослідний - аналітико-синтетичний - критичний - інформаційний;
- б) критичний - аналітико-синтетичний - прогностичний - науково-дослідний;
- в) інформаційний - критичний - аналітико-синтетичний - науково-дослідний - прогностичний.

7. За цільовим призначенням виокремлюють такі види наукових досліджень:

- а) фундаментальні та прикладні;
- б) емпіричні та теоретичні;
- в) абстрактні та логічні.

8. Наукове пізнання - це:

- а) процес здобуття відповідей на питання: що? скільки? чому? як? яке?
- б) дослідження, яке характеризується своїми особливими цілями і задачами, методами отримання і перевірки нових знань;
- в) процес руху людської думки від незнання до знання.

9. Сукупністю теорій часто називають:

- а) науку;
- б) поняття;
- в) закони.

10. У структурі наукової теорії поняття - це:

- а) знання про об'єкти або явища, вірність яких доведена;
- б) думка, що узагальнює та виокремлює предмети, явища за певними ознаками, відображає суттєві його якості:
- в) твердження (судження), що приймаються науковою теорією як істинні, хоча вірність їх не доведена.

11. У структурі наукової теорії закони - це:

- а) суттєві та необхідні відношення між явищами, що відображають загальні зв'язки та мають об'єктивний характер;
- б) процес мислення, що об'єднує послідовність двох та більше суджень, у результаті чого з'являється нове судження:
- в) висловлена думка, у якій відображене ставлення до її змісту, істинності або хибності.

12. Методи дослідження - це:

- а) підхід теоретичного дослідження або практичного втілення явища;
- б) організація пізнавального процесу в структурі наукової та пізнавальної діяльності, що передбачає конкретний науковий пошук;
- в) інструменти, за допомогою яких вирішуються ті чи інші проблеми, відкриваються закономірні зв'язки явищ, що вивчаються.

13. У структурі наукової теорії факти - це:

- а) знання про об'єкти або явища, вірність яких доведена;
- б) твердження (судження), що приймаються науковою теорією як істинні, хоча вірність їх не доведена;
- в) суттєві та необхідні відношення між явищами, що відображають загальні зв'язки та мають об'єктивний характер.

14. До емпіричних методів досліджень не належить:

- а) демонстрація;
- б) експертна оцінка;
- в) експеримент.

15. Первинна інформація - це:

а) вихідна інформація, яка є результатом безпосередніх економічних, експериментальних досліджень, вивчення практичного досвіду;

б) відповідальний етап наукового дослідження;

в) результат аналітико-синтетичної переробки інформації.

16. Суть експериментальних методів доказу достовірності:

а) збіг введених у теорії положень з явищами, що спостерігаються в практичних ситуаціях;

б) проведення наукових дослідів і порівняння теоретичних та експериментальних результатів;

в) доказ результату через логічні, математичні перетворення, аналіз статистичних даних, опублікованих і неопублікованих документів.

17. Розташуйте у логічній послідовності складові етапу розробки концепції дослідження:

а) постановка проблеми - формулювання робочої гіпотези - визначення системи показників;

б) визначення мети і завдань дослідження - постановка проблеми - формулювання робочої гіпотези - визначення системи показників;

в) визначення мети і завдань дослідження - постановка проблеми - формулювання робочої гіпотези.

18. Картотека - це:

а) система накопичення та збереження даних про літературу, що наявна в бібліотеці;

б) перелік усіх матеріалів, виявлених з певної тематики;

в) аналітико-синтетична переробка тексту.

19. У предметному каталозі:

а) картки розташовані за абеткою предметних рубрик;

б) картки розташовані відповідно до певної бібліографічної класифікації (УДК, ББК);

в) картки розташовані в абетковому порядку того чи іншого автора.

20. Поетапне вивчення наукових публікацій виглядає так:

а) загальне знайомство з працями в цілому за їх змістом - читання за послідовністю розміщення матеріалу - виписування тієї частини матеріалу, що зацікавила;

б) загальне знайомство з працями в цілому за їх змістом - побіжний перегляд усього змісту - вибіркоче читання певної частини твору - виписування тієї частини матеріалу, що зацікавила;

в) загальне знайомство з працями в цілому за їх змістом - побіжний перегляд усього змісту - читання за послідовністю розміщення матеріалу - вибіркоче читання певної частини твору - виписування тієї частини матеріалу, що зацікавила - критичне оцінювання записаного, його редагування і "чистовий запис".

21.Розташуйте у логічній послідовності складові етапу отримання та аналізу емпіричних даних:

а) розробка інструментарію для дослідження - процес отримання даних - обробка та аналіз даних;

б) постановка проблеми - розробка інструментарію для дослідження - процес отримання даних - обробка та аналіз даних;

в) постановка проблеми - процес отримання даних - обробка та аналіз даних.

22.Існують такі види каталогів:

а) абетковий, бібліотечно-бібліографічний, предметний;

б) абетковий, систематичний, предметний;

в) бібліотечно-бібліографічний, систематичний, предметний.

23.Науки розташовуються в певній послідовності:

а) за класифікацією УДК;

б)у предметному каталозі;

в) за класифікацією ББК.

24.Різні види публікацій за зменшенням рівня достовірності можна розмістити в такій послідовності:

а) описи винаходів і патенти - наукові монографії - наукові збірники статей - наукові збірники матеріалів конференцій - науково-технічні статті - гуманітарні статті - інформаційні статті;

б) наукові монографії - науково-технічні статті - описи винаходів і патенти - наукові збірники статей - наукові збірники матеріалів конференцій - інформаційні статті;

в) описи винаходів і патенти - наукові монографії - наукові збірники матеріалів конференцій - науково-технічні статті - наукові збірники статей - гуманітарні статті - інформаційні статті.

25. Підручник - це:

а) видання, що містить систематизований виклад навчальної дисципліни у відповідності до державного стандарту навчальної програми, затвердженої офіційною установою з рекомендацією до використання у навчальних закладах;

б) видання, що відповідає окремим розділам програми навчальної дисципліни, може частково доповнювати підручник та рекомендується для використання офіційними установами;

в) найбільш повне та вичерпне висвітлення результатів наукової роботи, виконаної одним або групою авторів та становить підсумок ґрунтовного багаторічного дослідження, що завершується одержанням фундаментальних наукових досягнень, які будуть використані у наступних дослідженнях.

26. Тези доповіді - це:

а) стисла характеристика змісту наукової статті, праці, іншого наукового видання, у якій викладено найголовніші висновки праці, визначено їх цільове призначення та наукову вартість;

б) стислий виклад основних думок, публікація яких передбачає попереднє ознайомлення учасників конференції, семінарів, симпозіумів та інших наукових форумів з результатами проведеного дослідження;

в) письмовий виклад розгорнутої усної форми виступу, що відповідає тексту конспекту.

27.Рецензія - це:

- а) коротша за змістом доповідь;
- б) форма науково-художньої критики твору, що відмінна аналітико-оціночним характером;
- в) підсумок науково-дослідної роботи з обраної проблематики, у якому викладено основну ідею, задум та окреслено шляхи її реалізації.

28.Обсяг монографії становить:

- а) 6-24 сторінки;
- б) 6-8 сторінок;
- в) від 6 друкованих аркушів.

29.Доповідь розрахована на:

- а) 10 хвилин виступу;
- б) 30 хвилин виступу;
- в) 15-20 хвилин виступу.

30.Якщо в рефераті викладений матеріал є результатом власного пошуку дослідника, у такому разі він називається:

- а) авторефератом;
- б) науковим звітом;
- в) рецензією.

31.Структура курсової роботи:

- а) титульний аркуш, зміст, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки;
- б) титульний аркуш, лист завдання, реферат, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки;
- в) титульний аркуш, лист завдання, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел.

32.Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно з абзацу:

- а) над ілюстрацією;
- б) це не потрібно взагалі;

в) під ілюстрацією.

33.Дипломний проект - це:

а) навчально-дослідне завдання для студента, який вже має певний досвід наукової діяльності з проблематики дисциплін, що вивчаються у вищій школі:

б) наукове дослідження, яке студент виконує протягом другого семестру випускного курсу, що відіграє досить суттєву роль у системі професійної підготовки майбутнього фахівця та в концентрованому вигляді відображає результативність багаторічного процесу навчальної праці студента;

в) форма науково-дослідної роботи, що має кваліфікаційний характер, підготовлена для публічного захисту.

34.Монографія - це:

а) найбільш повне та вичерпне висвітлення результатів наукової роботи, виконаної одним або групою авторів та становить підсумок ґрунтовного багаторічного дослідження, що завершується одержанням фундаментальних наукових досягнень, які будуть використані у наступних дослідженнях;

б) видання, що містить систематизований виклад навчальної дисципліни у відповідності до державного стандарту навчальної програми, затвердженої офіційною установою з рекомендацією до використання у навчальних закладах;

в) видання, що відповідає окремим розділам програми навчальної дисципліни, може частково доповнювати підручник та рекомендується для використання офіційними установами.

35.Наукова стаття - це:

а) стислий виклад основних думок, публікація яких передбачає попереднє ознайомлення учасників конференції, семінарів, симпозіумів та інших наукових форумів з результатами проведеного дослідження;

б) форма науково-художньої критики твору, що відмінна аналітико-оціночним характером;

в) основний вид оперативної публікації про нові дослідження з конкретної проблематики.

36. Повідомлення - це:

- а) письмовий виклад розгорнутої усної форми виступу, що відповідає тексту тез;
- б) стисла характеристика змісту наукової статті, праці, іншого наукового видання, у якій викладено найголовніші висновки праці, визначено їх цільове призначення та наукову вартість;
- в) коротша за змістом доповідь.

37. Науковий звіт - це:

- а) стислий виклад основних думок, публікація яких передбачає попереднє ознайомлення учасників конференції, семінарів, симпозіумів та інших наукових форумів з результатами проведеного дослідження;
- б) підсумок науково-дослідної роботи з обраної проблематики, у якому викладено основну ідею, задум та окреслено шляхи її реалізації;
- в) найбільш повне та вичерпне висвітлення результатів наукової роботи, виконаної одним або групою авторів та становить підсумок ґрунтовного багаторічного дослідження, що завершується одержанням фундаментальних наукових досягнень, які будуть використані у наступних дослідженнях.

38. Обсяг тез доповіді становить:

- а) не перевищує 3 сторінок;
- б) 6-8 сторінок;
- в) від 10 сторінок.

39. Реферат - це:

- а) навчально-дослідне завдання для студента, який вже має певний досвід наукової діяльності з проблематики дисциплін, що вивчаються у вищій школі;
- б) наукове дослідження, яке студент виконує протягом випускного курсу, що відіграє досить суттєву роль у системі професійної підготовки майбутнього фахівця;
- в) стислий виклад у письмовій формі суті певного питання або наукової проблеми, що включає огляд відповідних джерел.

40. Курсова робота - це:

а) науково-дослідної роботи, що має кваліфікаційний характер, підготовлена для публічного захисту;

б) навчально-дослідне завдання для студента, який вже має певний досвід наукової діяльності з проблематики дисциплін, що вивчаються у вищій школі;

в) наукове дослідження, яке студент виконує протягом другого семестру випускного курсу, що відіграє досить суттєву роль у системі професійної підготовки майбутнього фахівця та в концентрованому вигляді відображає результативність багаторічного процесу навчальної праці студента.

41. Не мають порядкового номера такі структурні частини:

а) таблиці, рисунки;

б) вступ, висновки, список використаних джерел;

в) параграфи, розділи.

42. Дисертація - це:

а) форма науково-дослідної роботи, що має кваліфікаційний характер, підготовлена для публічного захисту задля отримання вченого звання;

б) своєрідна абстракція, але в ній зосереджені об'єкт майбутнього пізнання, мета ті її практична реалізація;

в) навчально-дослідне завдання для студента, який вже має певний досвід наукової діяльності з проблематики дисциплін, що вивчаються у вищій школі.

43. Яке твердження найбільш повно виражає поняття „наука”?

а) галузь знань;

б) система знань про об'єктивні закони природи, суспільства, мислення;

в) навчання.

44. Мета науки – це:

а) вивчати, досліджувати, вести науковий пошук;

б) опис, пояснення та прогнозування процесів та явищ дійсності на основі законів, що нею відкриваються;

в) обґрунтування нововведень за критерієм максимізації корисного ефекту.

45. Наукова робота – це:

г) дослідження з метою одержання конкретного наукового результату;

д) нове знання, одержане в процесі фундаментальних наукових досліджень;

е) діяльність, що спрямована на методичне забезпечення науково-технічної діяльності;

ж) обґрунтування об'єктивних умов функціонування законів природи, суспільства у вигляді звіту.

46. У структурі наукової теорії категорії – це:

а) загальні та фундаментальні поняття, що відображають суттєві, загальні якості явищ дійсності;

б) твердження, що приймаються науковою теорією як істинні, хоча істинність їх не доведена;

47. У структурі наукової теорії принципи – це:

а) висловлена думка, у якій відображається ставлення до її змісту, істинності або хибності;

б) якісні мотиви вибору наукових тверджень;

в) вихідні положення будь-якої теорії, науки або світогляду.

48. Складова науки, яка показує найбільш суттєві, стійкі, повторювані об'єктивні внутрішні зв'язки у природі, суспільстві, мисленні – це:

а) теорія;

б) закони;

в) закономірності.

49. Система ідей, поглядів, положень, тверджень, спрямованих на тлумачення того чи іншого явища – це:

а) факти;

б) методи;

в) теорія.

50. Людина, яка має відношення до науки, створює нові знання і є спеціалістом у певній галузі науки – називається:

а) науковець;

б) дослідник;

в) вчений.

Завдання

- 1.Поняття, зміст і функції науки. Предмет науки і умовний підрозділ науки на три групи.
- 2.Наукознавство і його розвиток. Предмет і сутність наукознавства, склад основних його розділів.
- 3.Структура і класифікація науки. Характеристика структури науки і її основних елементів.
- 4.Організація науки і підготовка наукових кадрів. Органи управління наукою в Україні. Особливості організації наукових досліджень.
- 5.Види і форми науково-дослідної роботи.
- 6.Порядок організації наукових досліджень.
- 7.Об'єкти наукових досліджень і їх класифікація. Сутність наукового дослідження, об'єкт і предмет пізнання.
- 8.Загальнонаукові методи дослідження.
- 9.Гіпотези в наукових дослідженнях.
- 10.Докази в наукових дослідженнях.
- 11.Розвиток економічних наук і зміст основних напрямів дослідження.
- 12.Наукова проблема і обґрунтування теми дослідження. Сутність проблеми і її вибір. Зміст теми дослідження і підрозділ тем на групи. Критерії вибору теми дослідження.
- 13.Методика роботи над літературними джерелами.
- 14.Курсова робота. Вимоги до написання курсової роботи.
- 15.Різниця між наукою та знанням.
- 16.Головні принципи реалізації підходу до дослідження.
- 17.Види інформації, охарактеризуйте їх.
- 18.Реферат. Вимоги до написання реферату.
- 19.Назвіть найбільш характерні психологічні риси особистості вчених.
- 20.Розгляньте кожне поняття "наука", з наведених нижче, визначить найбільш обґрунтоване і дайте йому характеристику:

- наука - це система знань з будь-якої галузі людської діяльності;
- знання - це і є наука.
- наука - знання, які застосовуються у володінні фахом;
- наука - нові знання, які виникли у процесі дослідження явищ матеріального світу.
- релігія і знання накопичені людством за період свого існування, становлять науку;
- наука - це динамічна система знань, які розкривають нові явища у суспільстві і природі з метою використання їх у практичній діяльності людей.

21.Вимоги до організації розумової праці вченого.

22.Працелюбство є важливою якістю наукового працівника.

23.Від'ємність між доцентом та професором.

24.Мотивації наукової праці, охарактеризуйте їх.

25.Чому працездатність є важливим фактором успіху людини?

26.Вищий науковий центр України, охарактеризуйте його.

27.Психологічна риса діяльності вчених – багатознання.

28.Необхідні якості творчого дослідника.

29.Система наукових ступенів і вчених звань в Україні.

30.Правильно організоване робоче місце.

31.Основні етапи організації наукових досліджень.

32.Основні вимоги до теми дослідження та її формулювання.

33.Що собою являє наукове дослідження

34.Класифікація спостережень

35.Види економічного аналізу.

36.Класифікація об'єктів дослідження

37.Що собою являє метод дослідження

38.Рівні пізнання у методології наукових досліджень

39.Методи наукових досліджень

40.Табличний метод спостереження

41.Загальнонаукові методи дослідження

42.Графічний метод спостереження

43.Емпіричні методи дослідження

44.Зв'язок між дослідницької та інформаційної діяльності.

45.Вторинні документи

46.Первинні документи.

47.Класифікація документальних джерел інформації, методика їх використання у наукових дослідженнях.

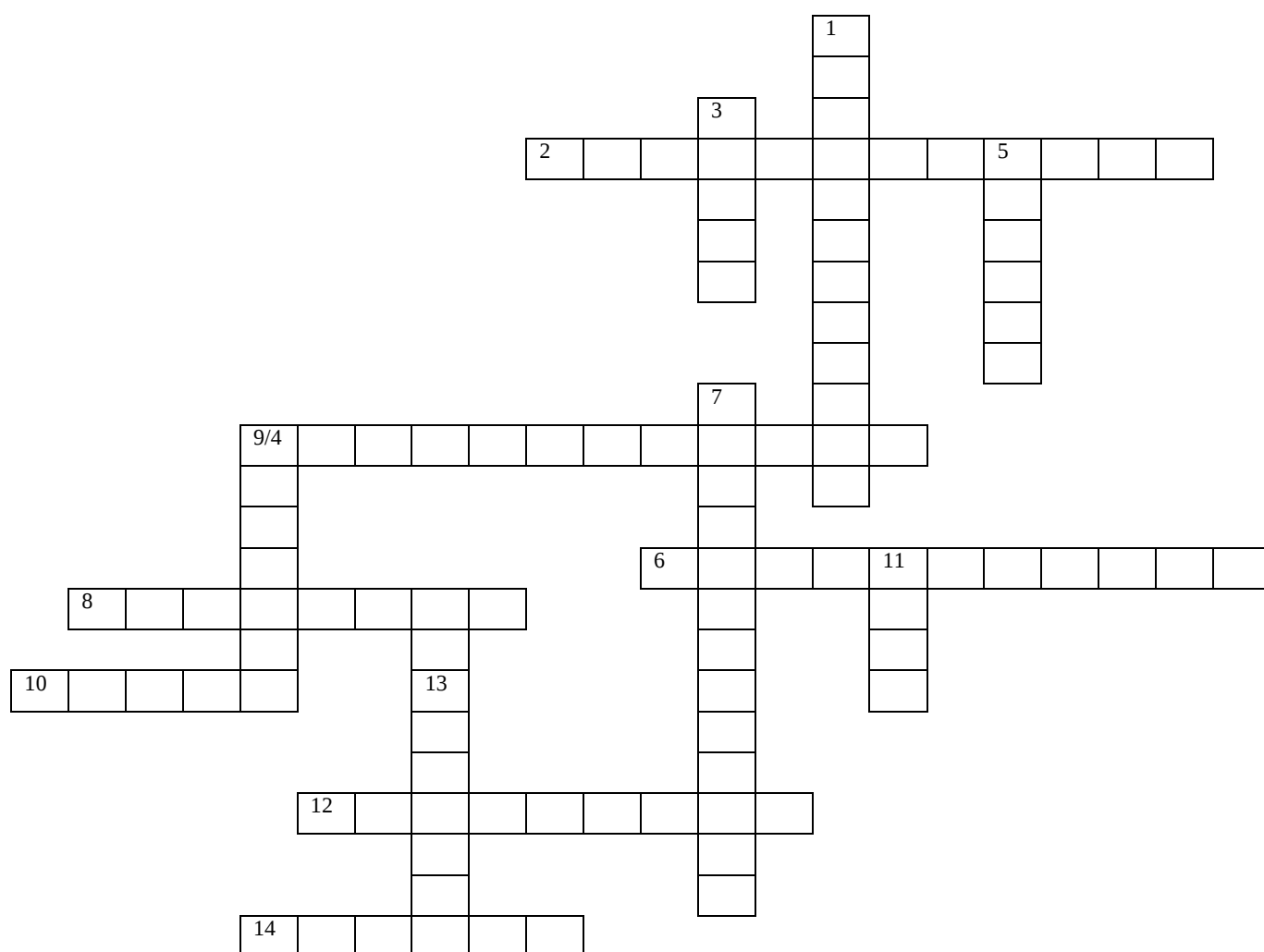
48.Методика використання друкованих літературних джерел у науковому дослідженні: монографія, підручник, навчальний посібник, доповідь, тези доповіді, наукова стаття, рецензія.

49.Що собою являють депоновані рукописи.

50.Форми сигнальної інформації – реферат і анотація.

Кросворди

1.

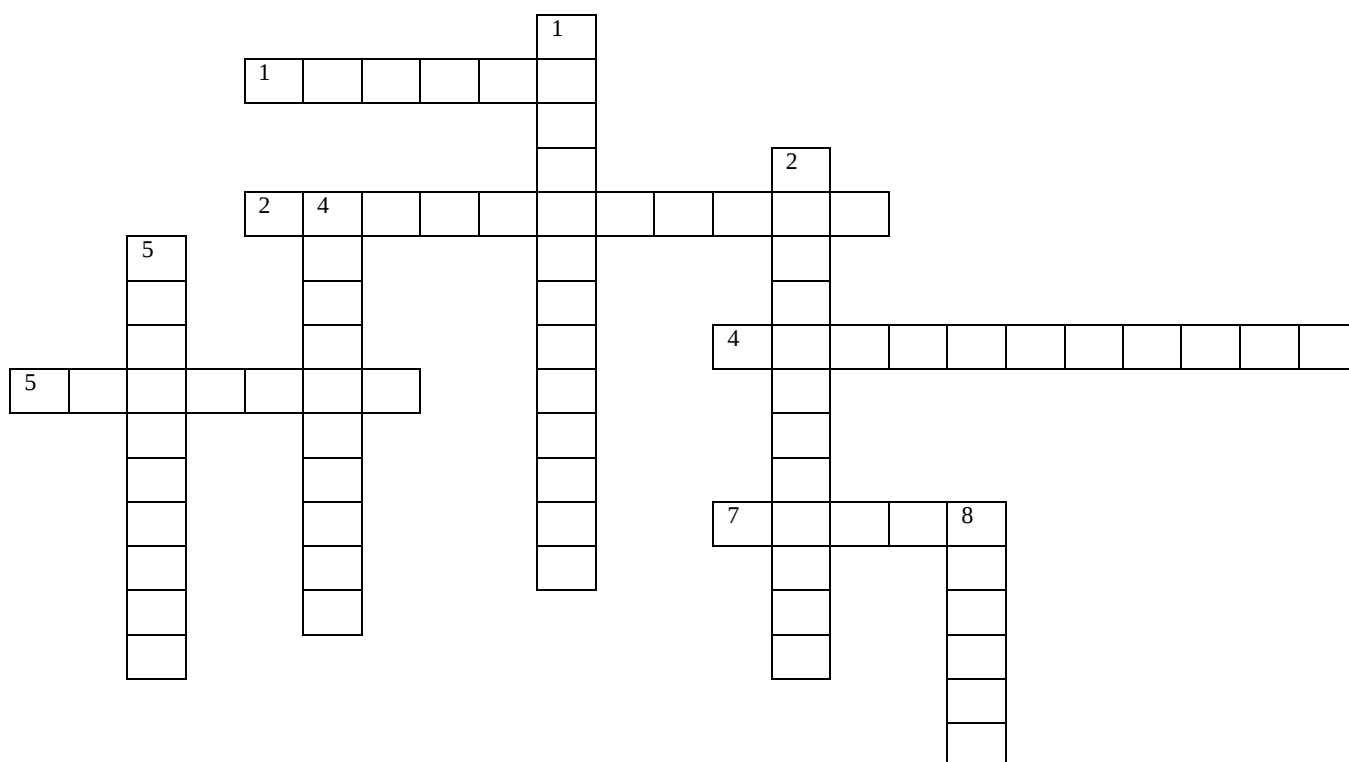
По горизонталі:

- 2.Визначення кодового позначення об'єкта пошуку згідно з інформаційно-пошуковою мовою.
- 4.Галузь знання про методи і способи складання списків друкованих творів та їх огляд.
- 6.Взаємодія науки та політики з потребами державної економіки.
- 8.Матеріал, що містить в собі зафіксовану інформацію для її збереження, використання у науці та практиці.
- 10.Розуміння сукупності, соціальних інструментів чи системи знань, яка постійно розвивається як продуктивна сила.
- 12.Друкованим способом розмножені неопубліковані статті, доповіді, що необхідні для апробації.
- 14.Метод вивчення об'єкту у його цілісності та єдності, взаємному зв'язку його частин.

По вертикалі:

- 1.Розподіл груп за певними ознаками.
- 3.Спосіб досягнення конкретного завдання або шлях пізнання і практичного перетворення реальної дійсності.
- 5.Метод наукового дослідження шляхом розкладання предметів на складові.
- 7.Вчення про загальні закономірності і функціонування науки як системи знань.
- 9.Друкована продукція, що пройшла редакційно-видавничу обробку.
- 11.Стислий виклад основних думок, публікація яких передбачає попереднє ознайомлення з результатами проведеного дослідження
- 13.Стислий виклад у письмовій формі суті певного питання, що включає огляд відповідних джерел.

2.

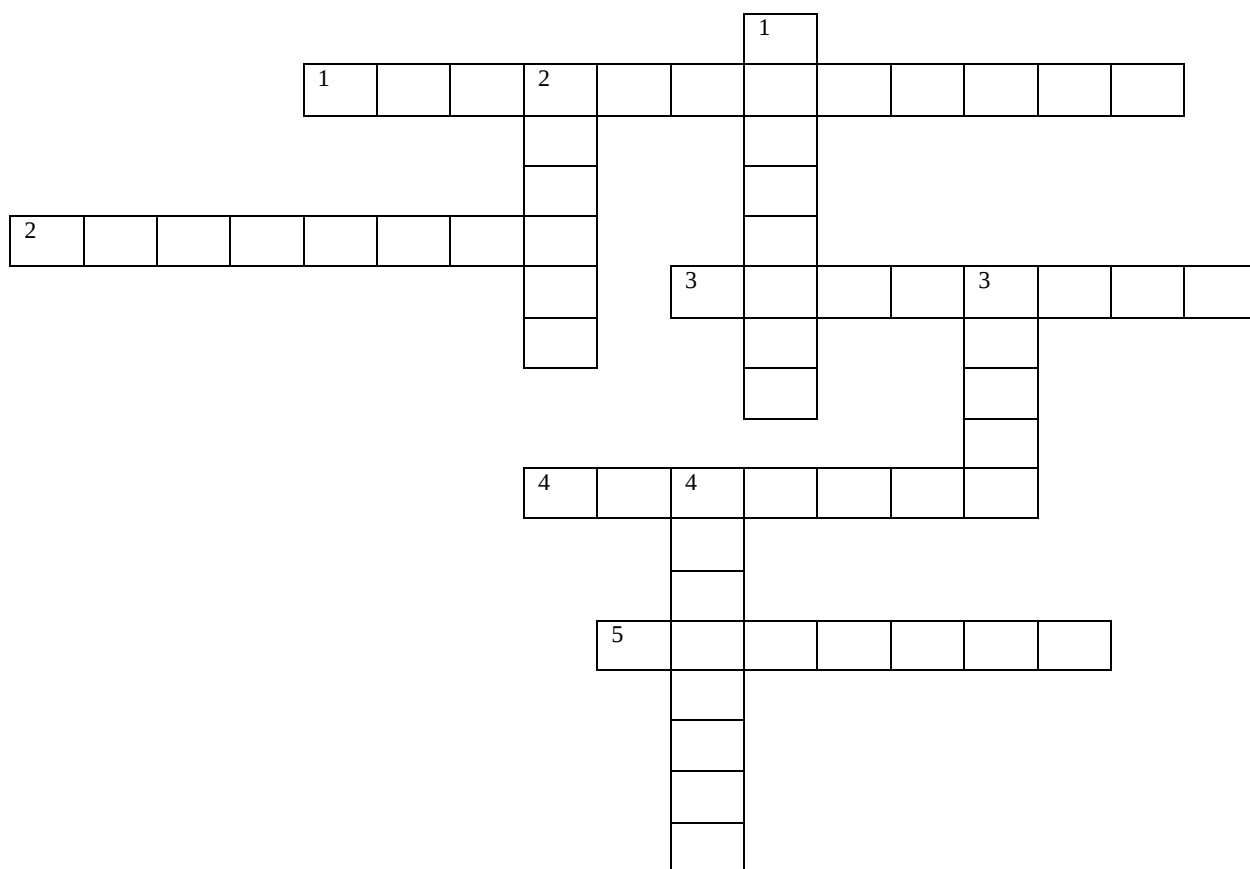
По горизонталі:

1. Спеціально підготовлені форми-запити для певного кола осіб.
2. Сукупність принципів, методів, прийомів та процедур дослідження, що застосовуються в тій чи іншій галузі знань.
4. Функція науки, яка полягає у задоволенні потреб людини у пізнанні законів суспільства та природи
5. Друкована продукція, що пройшла редакційно-видавничу обробку.
7. Динамічна система знань, яка розкриває нові явища у суспільстві та природі з метою їх застосування у практичній діяльності людей.

По вертикалі:

1. Вчення про загальні закономірності і функціонування науки як системи знань.
2. Галузь знання про методи і способи складання показників, списків, оглядів друкованих творів.
4. Рівень пізнання, що полягає у спостереженні і дослідженні конкретних явищ.
5. Наукові роботи, які розраховані на обмежене коло користувачів.

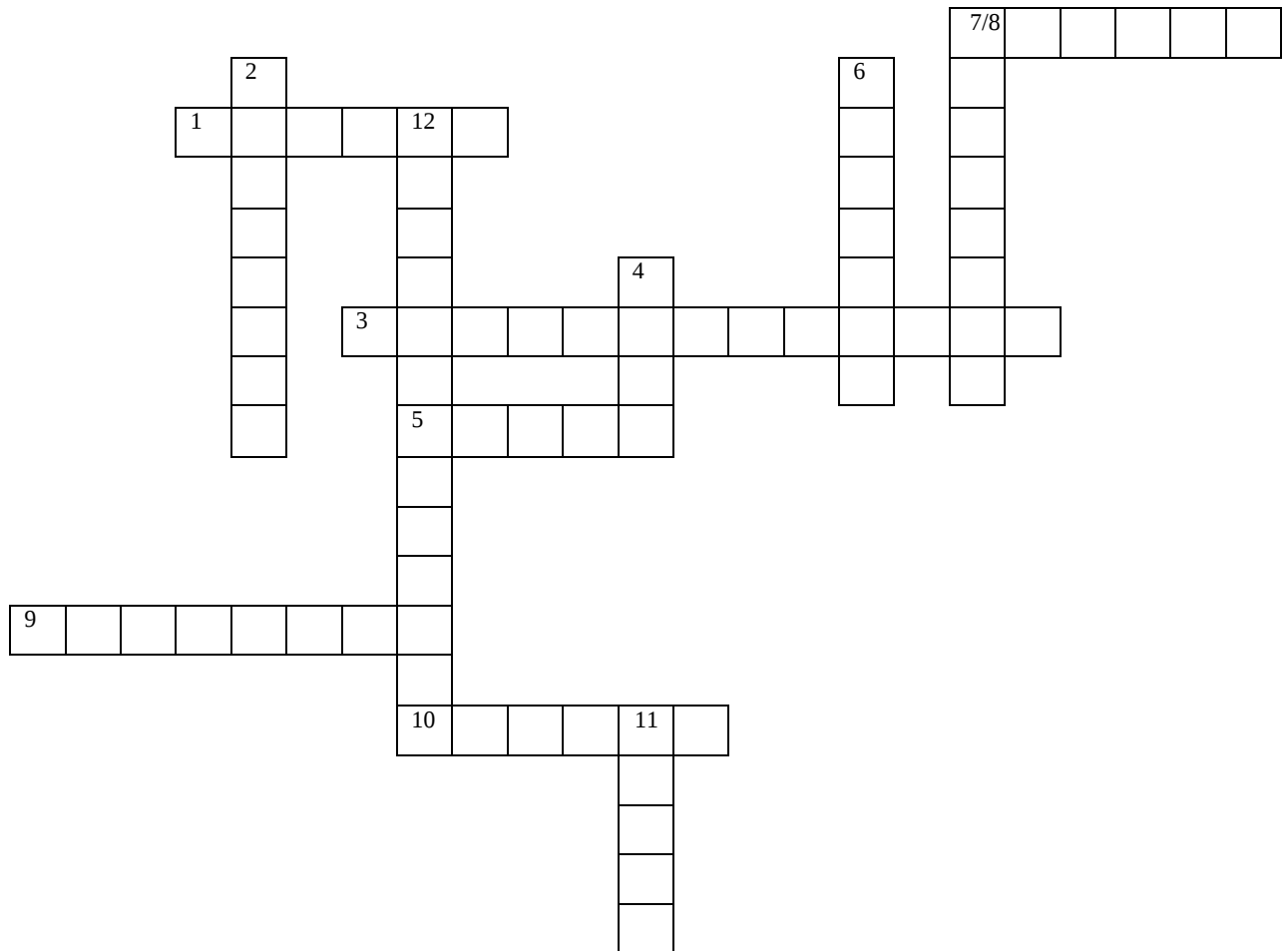
3.

3. Неперіодичні багато сторінкові твори друку обсягом понад 48 сторінок.

4. Нормативно-виробничі довідники з різних видів знань наукового і прикладного характеру.

4.

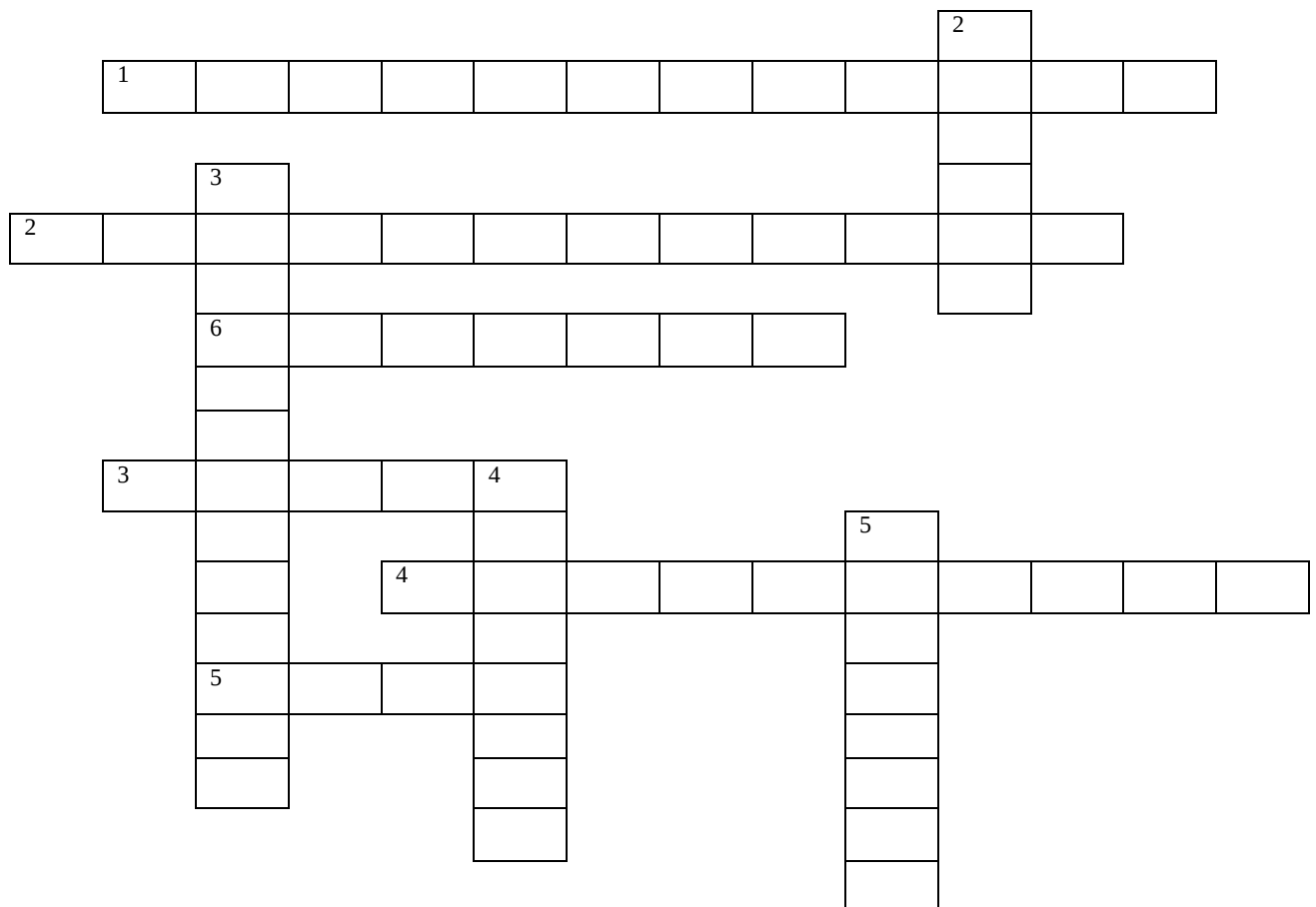
По горизонталі:

1. Продукт та водночас матеріал науки.
3. Реальний зв'язок сторін, меж об'єкту, знання його із сторони існуючих відношень, взаємодій.
5. Форма суспільної свідомості або система достовірних, безперервно оновлюваних знань про закони розвитку природи і суспільства.
7. Коротка анотація з елементами рецензування, носить оцінювальний характер, тому має негативні або позитивні висновки.
9. Матеріальний об'єкт, що містить зафіксовану інформацію для її збереження і використання у науці і практиці.
10. Процес господарської діяльності.

По вертикалі:

- 2.Коротка характеристика книги, статті, рукопису, в якій викладається зміст, перелік ключових питань, дається його оцінка.
- 4.Основна думка або ключове положення доповіді.
- 6.Коротка анотація змісту дипломної роботи.
- 8.Науково-критичний документ, що дає оцінку дослідженому твору.
- 11.Неперіодичні твори, обсягом понад 48 сторінок друкарського друку.
- 12.Вчення про загальні закономірності, функціонування науки, як системи знань.

5.

По горизонталі:

- 1.Присвоєння індексів, що полягає у визначенні кодового позначення об'єкту пошуку згідно з інформаційно-пошуковою мовою.
- 2.Поділ різних явищ предметів на групи за певними ознаками з метою вивчення наукового узагальнення.
- 3.Неперіодичні твори, обсягом понад 48 сторінок друкарського друку.

4. Найбільш повне та вичерпне висвітлення результатів наукової роботи, виконаної одним або групою авторів та встановлять підсумок багаторічного дослідження.

5. Основна думка або ключове положення доповіді.

6. Упорядковані сукупності карток, що визначають в себе бібліографічний опис літературних джерел.

По вертикалі:

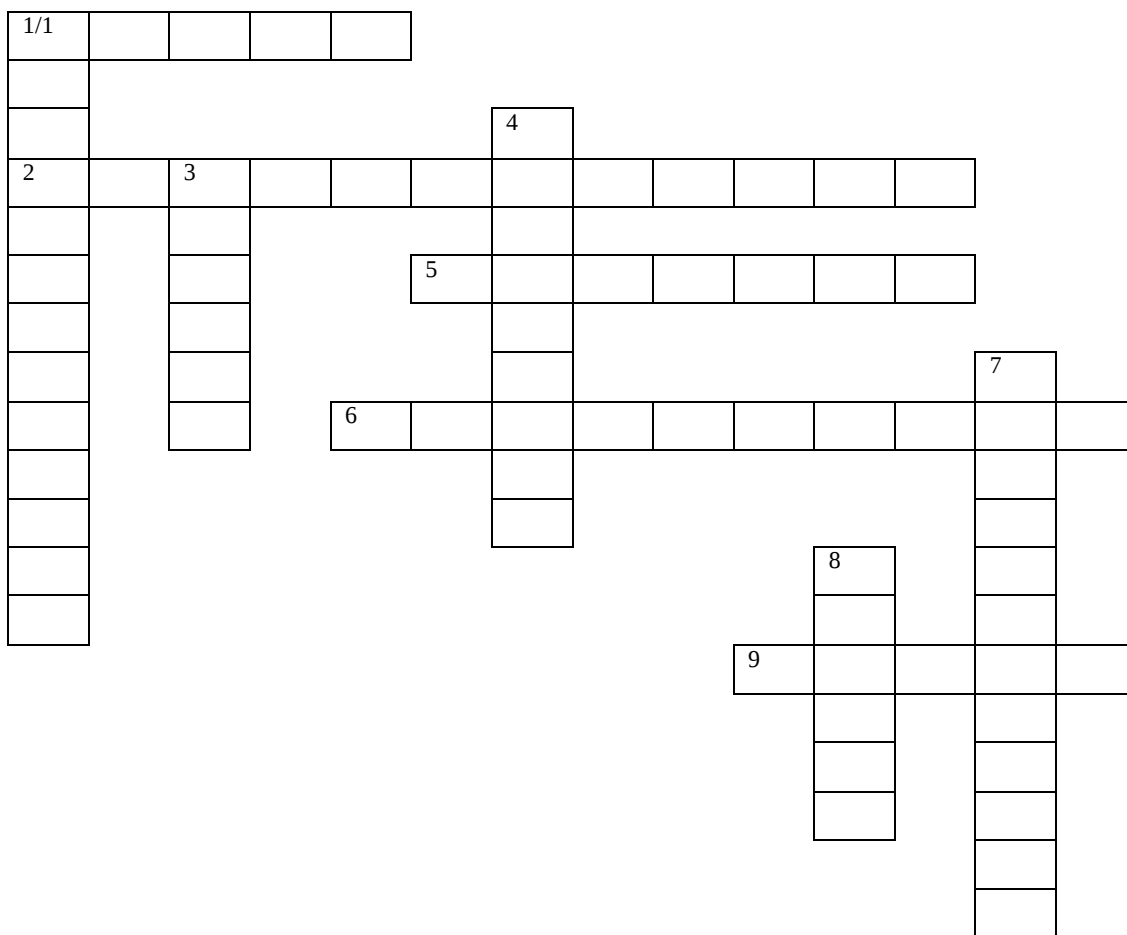
2. Метод дослідження, що включає вивчення предмету за допомогою мисленого і практичного розчленування його на складові.

3. Вчення про загальні закономірності, функціонування науки, як системи знань.

4. Коротка характеристика книги, статті, в яких викладаються зміст, перелік ключових питань, дається його оцінка.

5. Видання рекламного характеру, що стосується конкретного виду товару.

6.

По горизонталі:

1. Форма суспільної свідомості або система достовірних, безперервно оновлювальних знань про закони розвитку природи і суспільства.

2. Розподіл різних явищ, предметів на групи за певними ознаками.

5. Пов'язані між собою форми руху матерії або особливості відображення їх у свідомості.

6. Найбільш повне та вичерпне висвітлення результатів наукової роботи, виконаної одним або групою авторів та становлять підсумок багаторічного дослідження.

9. Неперіодичні твори, обсягом понад 48 сторінок друкарського друку.

По вертикалі:

1. Вчення про загальні закономірності, функціонування науки як системи знань.

3. Метод дослідження, який включає в себе вивчення предмету за допомогою мисленого або практичного розчленування його на складові.

4. Видання, що містить систематизований виклад навчальної дисципліни у відповідності до державного стандарту навчальної програми, затвердженої офіційною установою з рекомендацією до використання у навчальних закладах.

7. Галузь знань про методи і способи складання каталогів, списків та огляд друкованих творів.

8. Метод вивчення об'єкту його цілісності єдиному і взаємному зв'язку його частин.

Науково-дослідна робота (НДР)

Проробку наукової інформації можна здійснювати у формі рефератів, анотацій, виписок.

Згідно ГОСТ 7.9-95 (ИСО 214-76), *реферат* – коротке точне викладення змісту документа, що містить основні фактичні відомості та висновки, без додаткової інтерпретації або критичних зауважень автора реферату.

Структура реферату містить:

- Предмет, тему, ціль роботи;
- Метод або методологію проведення роботи;
- Результати роботи;
- Область використання результатів;

- Висновки;
- Додаткову інформацію.

Текст реферату повинен бути чітким, лаконічним, не повинен містити другорядної інформації. Його починають із фрази, у якій сформульована головна тема документа. У тексті не повинні повторюватися відомості, які містяться у заголовку або бібліографічному описанні.

Опис робіт, які опубліковані раніше та загально відомі положення у рефераті не наводяться.

У тексті реферату слід використовувати значимі слова з вихідного документа, щоб полегшити автоматизований пошук.

Обсяг тексту реферату визначається документом, рекомендований обсяг – 850 печатних знаків.

Анотація – коротка характеристика документа з точки зору його призначення, змісту, виду, форми та інших особливостей. Анотація містить характеристику основної теми, проблеми об'єкту, цілі роботи, її результати. В анотації вказують, що нового несе у собі об'єкт у порівнянні із іншими, близькими за тематикою. Анотація може містити відомості про автора первинного документу та переваги статті, взяті із інших документів. Рекомендований обсяг анотації – 500 печатних знаків.

Виписка – це короткий (або повний) зміст окремих фрагментів (розділів, сторінок тощо) інформації.

Знайти для реферату -

Васильчук І. П., Соколов А. О. Інвестиції бізнесу у сталий розвиток: кращі практики вітчизняних компаній. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 1. С. 46–52.

Знайти для анотації -

Віблій П., Блават А. Інвестиційний потенціал України в умовах війни. Галицький економічний вісник. 2023. Т. 82(3). С. 80–89.

Знайти для виписок -

*Пшенична М. Роль і місце ESG-інвестування в механізмі формування сталої конкурентоспроможності українських підприємств у військовому періоді.
Науковий збірник «InterConf+». 2023. № 29. С. 7–16.*

Рекомендована література

№ з/п	Підручники, навчальні посібники	Кількість примірників в у бібліотеці або на кафедрі для базової літератури
Базова		
1.	Смазнова І., Шамша І. Методологія наукових досліджень : навч.-метод. реком. Одеса : Фенікс, 2023. 46 с	електронний варіант
2.	Бориченко К. В., Гудзь А. О., Панфілов О. Є. Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. посіб / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса : Фенікс, 2022. 48 с.	електронний варіант
3.	Основи наукових досліджень : навчальний посібник / О.М. Сінчук, Т.М. Берідзе та ін.. Кременчук : П. П. Щербатих, 2022. 196 с.	електронний варіант
4.	Глобалізаційні процеси у світовій економіці: виклики та можливості для України : колективна монографія / за заг. ред. О.О. Борзенко ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». К., 2022. 264 с.	електронний варіант
5.	Світова економіка міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. Фісуненко П. А. Дніпро: Арт-Прес,. 2023. 400 с .	електронний варіант
Додаткова		
6.	Алексеевська Г. С. Вплив епідемій на економічний розвиток країн. Соціально-економічний та політичний розвиток в умовах європейської інтеграції: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції ОНУ ім. Мечникова. Одеса. 2021. С.55-56	
7.	Основи наукових досліджень. Курс лекцій : навч. посіб. / О. Б. Шарпан (уклад.); КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 89 с	

8.	Ярош К.С., Пляскіна А.І. Складові інноваційної моделі управління міжнародного перевезення (з урахуванням цифрової документації) // Тенденції і прогнози розвитку світової економіки в умовах загострення глобальних ризиків: Матеріали сімнадцятої всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції молодих вчених, аспірантів і студентів. Хмельницький: Хмельницький національний університет, 2022. С. 22-24
9.	Пляскіна А.І. Дослідження місця інноваційної активності транспортних компаній в умовах глобалізаційних викликів. <i>Сучасні домінанти трансформації економіки з урахуванням повоєнних викликів</i> . Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Одеса, 14-15 вересня 2023 р. с. 104-105. URL: http://impeer.org.ua/2023
10	Ольшанський І.О., Пляскіна А.І. Дослідження специфіки інвестиційно-інноваційних відносин умовах глобалізаційних викликів. <i>Тенденції і прогнози розвитку світової економіки в умовах загострення глобальних ризиків</i> : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. мол. вч., аспір. і студ. (м. Хмельницький, 30 лист. 2023р.). Хмельницький, ХНТУ, 2023. С. 63-65.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотека імені В.Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Державна служба статистики України. Статистична інформація. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/ukr/>
3. Національний банк України. URL: www.bank.gov.ua
4. Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І.І. Мечникова Режим доступу: <http://lib.onu.edu.ua>
5. European Central Bank (2023) URL: https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_statistics/html/index.en.html.
6. The World Bank. The World Bank Open Data. URL: <https://data.worldbank.org/indicator>
7. Trading Economics (2023) URL: <https://tradingeconomics.com/>
8. Investing.com. Stock Market Quotes & Financial News (2023) URL: <https://www.investing.com/>
9. International Monetary Fund (2023) Databases, URL: <https://www.imf.org/en/Data>.